

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izven ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijače velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Dvomljiv zaveznik naših nemškutarjev.

Ko je ondan v puščavi južne Afrike padel princ Lulu Napoleon, prebodea od izzakotnih „asagajev“ divjih Zuluvljanov, spominjamo se, da smo brali v velikem severo-nemškem listu duhovito opombo, da se pač niti sanjalo nij ónemu divjaku, kaj je storil, koga je ubil, ko je s svojo sulco smrtno zadel reprezentanta velike ideje bonapartizma, nositelja slavnega imena, pred katerim se je ves svet tresel; nij vedel in gotovo še denes ne vé óni divji Zulu, da je nehoteč postal zaveznik francoških republikancev.

Tako se tudi ónemu surovemu gorenjskemu pobalinu v Mostah, ki je prvi misel sprožil, „škrijcem“ iz Kranja na cesto „nagajat“ iti, gotovo še sanjalo nij, da je s tem postal zaveznik naših nemškutarjev in pomočnik za hujskanje zoper naš rod.

In kako silno je Dežman vesel tega naj-novejšega pomočnika svojega, tega našega primojduševskega Zuluva! Kar za stalnega sodelavca „Tagblattu“ ga je postavil in vsak dan mče od tam svoje „asagaje“ na nas. Pa ne le to, tudi za dopisnika v tuje nemške liste je najet. In najgrše, kar si žurnalistične perfidije misliti more, storil je ta Dežmanovec v „Tagespostu“, večerni list od četrтка 17. julija, prvi članek.

Tu graški list pod naslovom „die folgen der nationalen taktik in Krain“ riše naše kmete kot prave barbare in črne razbojnike, kliče oblasti na pomoč, pravi da je vsega tega kriva slovenska žurnalistika in imenuje „Slovenski Narod“, ter kliče državnega pravdnika na pomaganje, naj nas konfiscira še bolj itd. itd.

Tesko je nasproti taciim polemikarjem, ki pred tujim svetom, ki se ne more sam o neresnici prepričati, takó našo deželo in nas grde, ohraniti nam mir, ki ga pa ohraniti moramo. Odgovarjati pa po zaslugi nij mogoče, ker sicer bi se „Tagespostu“ nemško-liberalni in nemško-zolegijalni svet po g. državnemu pravdniku izpolnjeval.

Mi opuščamo odgovor na tako zlobno in neresnično okrivljenje tem lažje, ker to, kar smo slišali in kar tudi denasnji dopis iz Kranja nekoliko omenja, kaže, da se bode najbrž ostrina noža, nastavljanega sedaj nam na prsi, obrnila od nas na Dežmanove in „Tagespostine“ prijatelje. Ne bo se prvič pregovor uresničil: kdor družemu jamo koplje itd. Pa, bomo videli, če bodo ti žurnali tudi potlej tako vpili! Bomo videli, kakove svete in migljaje bo „Tagesp.“ potlej g. državnemu pravdniku dajala.

Scer je pa sistema in namen v tem hujskanju in vednem naglašanju nevarnega sta-

nja v naši deželi. To vedno grdenje kmetškega prebivalstva na Kranjskem je uže staro žurnalistično in javnozbornsko rokodelstvo Dežmanovo. Zdaj ko je na stara leta propal v treh kurijah, na knetih, v mestih in v velikem posestvu, zdaj ko se s pravico boji, da bode njegovemu gospodarstvu in njegovej protinarodnej strasti kmalu tudi v deželnem in mestnem zboru konec, zdaj od njega in srdi tosti piba in izpušča svojo jezo v „Tagblatt“ in v „Tagespost.“ Upamo pa, da si odločevalni ali „merodajni“ krogi ne bodo dali od tega novinarskega neopravičenega vpitja vplivati, temuč, da bodo sami preiskali stvari in resnico, kakor je objektivno. Bolj nego kje tu velja Göthejev rek: „man merkt die absicht itd.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. julija.

„N. fr. Pr.“ v večernem listu 17. t. m. še gaslo daje, da „nezaupanje do grofa Taaffeja“ je dobro utemeljeno in raste vsak dan. A judovsko-nemški glavni organ ne pové nobenega čina in nobenega dejanja, zakaj kliče na nezaupnost.

Češki „Pokrok“ prinaša uvodni članek z naslovom: „rozhodnouti“ (odločitev), v katerem pravi: Od te dobe, od kar je Taaffe nastopil, smo pridno opazovali, kako se bode obrnil k dozdanjej opoziciji, pred vsem češkej. Zdaj ko so volitve zvršene, ne more njegova dozdania nedelavnost v tem oziru dalje trajati. Taaffe ima zdaj možnost mir v notranjem ustvariti, narode umiriti, nedotikaje se Nemcev. Dozdaj Taaffe nij nič storil.

Vnanje države.

Iz Carigrada se telegrafično poroča, da je Kheireddin dal ostavko. On hoče imeti enako in sporazumno ministerstvo. 17. t. m. je 400 muhamedanskih delavcev iz arsenala šlo na porto terjat zaslužek, ali vojaki so to trumo razpodni. To je, se ve, bolj ugodno, kot plačati.

Nemška vlada je predložila svetovalstvu vseh nemških držav, ali „bundesrathu“ reakcionaren nasvet, naj se nekateri paragrafi nemške ustave izpremene; z velikim strahom vidijo nemški liberalci, da jim misli Bismark še nekaj ustavnih svobod iz rok vzeti: vsakoletno polaganje računa po državnem kancelarji naj odpade, dalje naj velja, da ne bo trebalo vsako leto porabe budžeta dovoljevati, ne vsako leto zbora skucavati. Bismark namreč hoče, naj državni zbor dovoljuje za celi dve leti budžet, naj se ima skicati samo na vsake dve leti, in naj se voli na štiri leta. Ali udali se bodo Nemci v vse, kar bo Bismark hotel.

Na Irskem se zdaj, kakor baje navadno ob tem času ljudje mnogo preteplejejo. Die 20. julija ob dnevi bitve pri Boyne l. 1690, ko je bila osoda Irske odločena, praznovali so Angleži svojo zmago, Irski so jih pa napah in velik tepež se je vnel, ki je bil jako krvav. Celo streljalo se je. — In vendar na Irsko ne seže delavnost slovenske žurnalistike, na katero pri nas nemškutarji vpijejo.

Iz Londona se poroča, da je zuluski kralj Cetewayo poslal poročnika v fort Napoleon, ponuditi mir. Wolseley je terjal, naj pošlje Cetewayo tri veljavne posrednike v angleški tabor.

Dopisi.

Iz Kranja 18. julija. [Izv. dop.] V soboto 12. julija 1879 peljala se je črez naše mesto čudna karavana. Tisti trebušni gospod Johan Kecel se je bil pripeljal v Kranj, da bi jo drugo jutro odpibal na Bled, ter tako všel narodnej zabavi, katero so hoteli drugi dan v njegovem mestu napraviti nekateri narodnjaki iz Kranja in Ljubljane. Ali Janez nij bil sam prišel! Mož je nosil za pasom kakor kak turšk paša dva revolverja, češ, da je pot od Kamnika do Kranja zelo nevarna! On menda uže pozna tiste kraje, vsaj se je tudi sam rodil blizu Most, na kmetskih tleh! Pa zgodovino tega Janezovega rojstva pisati, nij moja naloga. Le toliko še jedenkrat poudarjam, da je nosil za pasom revolverje, in da je bil — čisto brez vsake uniforme! Najmanjše peresce nij frfetalo krog njega! In to se je ljudem, ki Janeza poznajo do obisti, močno čudno zdelo! Pripeljal se pa nij bil sam. Na srcu mu je slonel tisti „rihtar iz Kamelka“, gospod Klavser, ki je, kakor se sploh vé, tudi akcionar loškega kopelnega društva.

Janez Kecel je potem razložil tolste svoje ude na vrtu neke tukajšnje gostilne, kazal ponosno svoje revolverje, ter govoril, — kakor on sploh govori. Ironično je tudi povedal, da bodo jutri Kranjčanje v „Kamelku“ dobro sprejeti, in da se jim bode streljalo, kolikor mogoče.

Omenim naj še tudi, da je drugi dan, ko smo mi v Kamniku bili, uže popoldne iz Ljubljane prišla tu sem novica, da bodo Kranjčanje iz Kamnika gredeč zvečer tepeni.

Povem naj končno še tudi, da so se (kakor govoré) tisto nedeljo popoldne videli v Lahovšah in v Mostah Johanovi hlapci, vino pijoči. Tako se govori, če je resnica, ne vemo še, pa zvedeli bomo.

Toliko mesto vsakega uvoda! Vsak pa si lahko misli pri tem kar hoče. Kar pa se tiče napada samega, stvar nij taka, kakor je „Tagblatt“ od tukaj poročal. Nerač pišem o tem „napadu“, katerega je naš „Tagblattov“ zlobni korešpodent hipoma v „vojsko“ spremenil. Da se izve resnica, naj povem, kako je bilo.

Vozili smo se v treh oddelkih. Prva dva voza sta menda brez vsake opovire prišla skozi vas. Tretji voz pa je bil napaden od dveh pobalinov, katerih jeden je s polenom po konji mahnil, drugi pa po vozu. Voznik, boječ se, da bi se mladi konj ne splasil, je sprožil

revolver v zrak, kar je napadovalca odpodilo. Nesramno je torej, ako kranjski „Tagblattovec“ v tem strelu vidi provokacijo, češ, da smo svojo nesrečo mi sami zakrivali si.

Glavni napad pa je bil storjen na drugi oddelek, v katerem se je peljalo morda kakih sedem voz. Čakali so nas pred gostilno, katera stoji na istem mestu, kjer se cesti iz Kamnika in Mengša zjediniti. To gostilno ima v najemu neko človeče, katero se, kakor čujemo, v domačem življenju kliče za Špilaja. Mogoče je, da je ta poštenjak sploh pobožna duša, ker na zid njegove gostilnice mu je menda tisti Kavka, tedaj ko se je redil še v mengiškem farovžu, s prečudnimi barvami nametal velikanske svetnike. Ali ta večer je Špilaj pozabil na svoje svetnike, ter je v svojo gostilno, kakor se kaže, zbral vse potepuhe v Mostah. Ko je torej prvi voz družega oddelka pridrdral do Špilajeve gostilne, planili so trije ponočnjaki na cesto, ter poskušali velik brun pred konje zavaliti. Takoj smo obstali. Nastal je vriš, in nekoliko moških nas je skočilo iz vozov. Pri tem so „naši“ ujeli tri nasprotnike, in jih v prvem srdu „malo“ pretipali. Tu pa tam je zafrčal kamen mej vozove, pa zadeta je bila samo jedna gospica, in še ta le lahko na lice! Jeden gospodov pa je dobil malo rano z nožem, in sicer tudi na obraz. To so naši ranjenci. Gotovo pa je, da so ti junaški „fantje“, čeravno so nas v temi napadli, več staknili, ker v prvi našej srditosti so naši vozniki z biči mej njimi na dobro gospodarili. Ta „boj“ pa je trajal morda dve ali tri minute. Potem pa smo se odpeljali iz vasi, kakor videti, brez posebnih „izgub“. Zunaj vasi pa smo počakali, da so prišli za nami še zadnji vozovi. Najzadnji voz o vsem „napadu“ ničesar vedel nij. Gospodje v njem so veselo pevaje vozili se skozi vas, — in nikdo jih nij več napadel!

To je vsa tista „vojska“ v Mostah, katera je vašega iz Nemškega na Kranjsko privandranega Kravsa napolnila s takim entuzijazmom! Tu se pač lahko zakliče: toliko krika zavoljo samo jedne omelete!

Potem pa smo se združeni odpeljali proti Lahovcem. Mej potjo smo srečavali mnogo fantov, a ti so šli mirno mimo nas. Samo pri zadnji bajti lahovske se je stikal nekov Brehkarjev Jaka (ali kako se uže zove tisti falot) ter se kratkočasil s tem, da je kamena lučal na mimogredoče vozove. In jeden teh kamenov je zadel gospoda v vozu, mu prebil ustnico, ter mu poškodoval dva zoba. To pa je bila tudi naša največja nesreča isti večer, toliko bolj občutljiva, ker nas je zadela v trenutku, ko smo se uže na varnem čutili.

Tu imate popis vse te afere! Da bodo nemškutarji to stvar razpihnili kolikor mogoče, vedeli smo uže poprej. Da bode od Kecelj-Klavserjeve stranke prišel v „Tagblatt“ kak neumen dopis, to smo tudi uže poprej slutili. Da pa bode tudi blaga gospa Schneidova v ta dopis vsiljena, to se sicer nij moglo vedeti poprej, pa daje vendar n ravne mu razvitju tiste sedmoglasne kameniške intelligence žalostno spričevalo!

Končno pa moramo tisti mladi zarod v Mostah dušnim pastirjem v Komendi ali v katejškoli drugi fari, kamor morda ti žalostni farani pripadajo, živo priporočati, ker poduka so ti surovi ponočnjaki vsakako prav silno potrebni. Gostilničarja Špilaja in njegov patent pa priporočamo okrajnemu glavarstvu v

Kameniku, katero mu najlože njegovo ponočnjaško gostilno zapre!

Iz Novega mesta 17. julija. [Izv. dop.] Ljubljanski „Tagblatt“, glasilo vaših nemškutarjskih propalic, je v št. 158 12. t. m. pri nesel neko „rechtfertigung“, podpisano od gospodov urgermanov: „Surz“ in „Ogoreutz“, dveh trgovcev v našem mestu. Ista pseudo-„rechtfertigung“ — to nam mora vsak nepri stranski čitatelj priznati — je po nemški prava „wäsche“ — po naše domače rečeno pa neslan „ričet“, zabeljen z nesramnimi lažmi in s celo vrsto babjega zmerjanja, ki se nahaja le v nemčursko-mameluškem „schimpfleksiku“. M bi sploh na to brozgo ne odgovarjali ničesar, ker s „Tagblatom“ in njegovimi mej Slovence priklatenimi patroni se pravdati nam nij častno. Pa da ne bosta „véliko-nemca“ Ogoreutz in Surz menila — mimogredé omenjeno: jeden je doma na štajersko-hrvatskeji meji, drugi iz Orske poleg Novega mesta — da sta nas s svojimi infamnimi insulti, kateri nijso s perezom, ampak s starim trhlenim vatlom izza pudeljna pisani, v kozji rog ugnala, naj navedemo njima v odgovor le to: Vi se predrznete nam očitati, da je vse „laž“, kar smo poročali o g. Brudarjeveji pooblastnici! Pa vedite, da tožba zaradi iste je bila 14. t. m. vložena pri c. kr. državnem pravdnistvu v Novem mestu, opiraje se na naše uže v protestu navedene priče. Na katereji strani pa je resnica, vam bode uže državni pravdnik odgovoriti mogel in pravični sodnik potrdil.

To pa rečemo, da nas vest nič ne teži in da nam nij treba tekati in „antichambrovati“ pri „bauer Brudar“ji, kakor ste vi to v ponedeljek 14. t. m. počenjali, ko ste v nekeji veži pestili „den bauer“, in ko vam je ubegnili, ste za njim se drevili, kakor lovski psi za ubeglim zajcem.

Isti „véliko-nemci“, ki hočejo po mestu véliko zvonec nositi in komandirati, à la Surz, Ogoreutz, mej katerimi prvi še domačinstva néma v mestu, še manj pa meščanstva, naj se prej zanj potrudijo, predno bodo oni pravico imeli po svoji „sveteji dolžnosti“ naše na zgolj fakta se opirajoče dopise svojim „somesčanom“ kot lažnjive v umazanem in od svojega rojstva sem lažnjivem ter moralčno spridenem „Laibacher Tagblattu“ podajati.

Da g. Ogoreutz, kakor se v tistem „Tagblattovem“ „ingesendet“ zagovarja, za državne volitve nij agitiral, to utegne istinito biti, ker takrat nijso nemčurji novomeški njemu in njegovim pajdašem te važne naloge izročili, ker jim je bilo treba sposobnejših agitatorskih močij, kakor sta ravno naša slavna „hof-Janeza“, Bundrov dohtar in Rakitničan.

Tem bolj pa je agitiral za občinske volitve, če se še spominja, kajti „der bauer Brudar“ se gotovo nij prišel sam od sebe v štacuno ponujat s pooblastnico, naj bi „der ehrenwerte bürger“ za njega volit šel, še manj se je ponujala gospa R. in gospod N., čisto nič pa ne gospod A. iz Krškega.

Lahko bi se še tudi o tem spregovorilo, da so najvišje glave v Novem mestu, katere bi morale vsled svojega postavljenja nad strankami stati, strastno po noči in po dnevi agitirale, tako da so jim morali volilci na skrivaj iz mesta ubežati, in da še zdaj tiste nemčurske glave svoje strasti ne morejo brzdati, da neke poprej najbolj priljubljene krčme le zaradi tega, ker tista posestnica nij hotela glasovati, ne obiskujejo. Gospoda! Kaj bi počeli „Ogoreutz“, „Surz“, „Gustin“ e tutti quanti

naših nasprotnikov, ako bi po izgledu ravno navedenih nemčurjev slovenski kmet tudi njihove štacune ali prodajalnice popustil?

Da prezremo vse druge insulte, povémo „Tagblattovima“ patronoma iz Novega mesta le to še, da njihov: „wie der schelm ist, so enkt er von anderen“ nedotaknen njima nazaj vračamo, ter smo pripravljeni dokazati, da je ta nemški rek bolj za nja narejen bil, nego za nas druge ljudi.

O tistem „grand-filozofu“ pa, ki v kavarni „Slovenski Narod“ nemčurjem interpretira in si v svoji oholosti usoja s surovimi nemškimi glosami ga cenzurirati, — rečemo le, da ga pomilujemo, da je po svojih visocih študijah dospel žalibože do časti borne pésterne v biši jednega prvih nemčurskih mamelukov, — o tej ničli dalje — nič!

Iz Trsta 15. julija. [Izviren dopis.] (Program tukajšnje državne gimnazije.) Šolski sklep je bil 15. julija. Po zahvalnej božjeji službi se je vršila razdelitev spričal. Programu na čelu je spis g. vodja Hofmana: „Über die bei griechischen und römischen Schriftstellern erwähnten Auf- und Untergänge der Sterne“. — Podučevalo je pretečeno leto na gimnaziji 12 prof. z vodjem, 3 suplenti, judovski rabin, pa dva druga učitelja. Učencev je bilo na koncu leta 247 javnih pa 1 privatist. Po narodnosti je bilo 125 Nemcev (!), 78 Lahov (?), 37 Slovencev in 8 Grkov. (Notranjih 232, inostrancev 16). — Po veri je bilo 192 katoličanov, 19 protestantov, 13 pravoslavnikov pa 24 židov (a kateri so imeli veronauk na gimn.) Odlikave je bilo na celem gimnaziji 56, prvi red jih je dobilo 141, ponavljenje (reparatur) 11, drugi red 24, tretji 12, neizkušeni 4, k poskušnji zrelosti se je oglasilo 14 javnih pa 1 privatist. Odlikovani so bili 4, zrelih 11. Skušnje je vodil gospod deželni šolski nadzornik A. Klodič. — Slovenščina se je na gimn. učila v treh oddelkih, in sicer je obiskovalo slovenščino 43 dijakov. — Angleščina se je učila v dveh oddelkih.

Prihodnje šolsko leto se začne s 16. kilometrom.

H koncu tega dopisa moramo zopet pri tožiti se in bitko obžalovati, da tržaške okolice Slovenci tako malo in nič ne gledajo na to, da bi svoje sinove študirati pustili in si bi tako kaj domače narodne intelligence zaredili, sinovi okoličanskih kmetov pa bi prišli v boljše stanove in svoje ljudi moralno in materialno podpirati mogli. To je veliko vprašanje in važno, naj tržaški Slovenci o tem mislijo.

Domače stvari.

— (Jedna slovenska in jedna strogo katoliška knjigotržnica v Ljubljani.) Dozdaj Slovenci nijsmo imeli nobene knjigotržnice. Ta obrt je bil povsod v rokah ne-Slovencev. Zdaj menda dobomo v Ljubljani v kratkem kar dve, jedno za cerkveno slovstvo, katero je ustanovila katoliška družba z načelnikom penzioniranim fajmoštom Jeričem, prevzemši koncesijo od Klerove vdove; za drugo obče narodno in za splošne potrebe slovenskega slovstva, zlasti za slovensko in slovansko knjigotrštvo za vse avstrijske slovenske dežele, sta vložila početkom tega meseca prošnjo za koncesijo dva znana slovenska pisatelja v Ljubljani in jo upata tudi v kratkem dobiti, ter

poleg drugega v to svrhu spadajočega delovanja skrbeti po možnosti tudi za zalaganje tih slovenskih manjših in večjih literarnih potreb, katere ne spadajo v krog „Matice“ in „Mohora“ ali se tam ne zadržajo. Torej se bosti obe knjižarni le dopolnjevali, ne pa konkurirali, mislimo. Več kasneje.

— (Dežman in njegov „Tagblatt“) sta tudi od druge, gotovo ne naše strani dobila po nosu: „Laibacher Zeitung“ priobčuje sledeči: „Eingesendet. Im „Laibacher Tagblatt“ vom 16. d. M. Nr. 161 wird unter den Lokalnotizen von einer in der Nacht vom 15. Juli „angeblich“ durch Gymnasiasten herbeigeführten Ruhestörung berichtet und am Schlusse bemerkt: „Die Sache (— nämlich Verhetzung der Schulljugend der höheren Klassen durch das Lesen des „Narod“ —) wird erst erklärlich, wenn man weiss, dass es sogar Lehrer gibt, denen es lieber ist, wenn die Jugend nach der Kost des „Narod“ greift, als wenn sie Gefahr liefe, sich durch Vertiefung in die Meisterwerke eines Göthe und Schiller „deutsche Bildung“ anzueignen“. — Diese Behauptung, wenn sie sich auf die Lehrer des hiesigen Gymnasiums beziehen soll, muss die unterzeichnete Direction als eine thatsächlich ganz unbegründete Verdächtigung derselben entschieden zurückweisen, da die Lehrer nicht nur der deutschen, sondern auch die der slovenischen Sprache die Jugend der höheren Klassen auf die genannten Meisterwerke als Bildungsmittel hinzuweisen pflegen und Bekanntschaft mit denselben fordern. Und dass diese Werke von den Gymnasiasten auch viel gelesen werden, darüber können auch die Herren Bibliothekare Auskunft geben. Laibach am 17. Juli 1879. Die k. k. Gymnasialdirection.“ — Kljuba tej klofuti pa Dežman in „Tagblatt“ ne bosta nehala slovenskih dijakov in profesorjev grditi in krivo denuncirati.

— (Program ces. kr. novomeške gimnazije) prinaša nam konec dobro pisane polemike znanstvenega sestavka: „Wann hat Cicero die beiden ersten Catilinarischen Reden gehalten?“ od profesorja Jos. Ogórka. Kakor posnemamo iz jako nepregledno in neukretno sestavljene programu pridejane tabele, štel je učiteljski zbor poleg direktorja 13 definitivnih profesorjev in 1 pomožnega učitelja za petje; mej stalnimi profesorji so 4 frančiškani. — Gimnazijo je obiskovalo 149 učencev, mej katerimi je bilo 16 odličnih, 84 s prvim, 19 z drugim, 5 s tretjim redom; 1 ostal je neizprašan in 23 sme jih preskušnjo ponavljati po počitnicah. Po narodnosti blo je 149 Slovencev in 9 Nemcev, a vendar je učni jezik nemški, samo latinščina in krščanski nauk učila sta se (poleg slovenščine) v 1. in 2. razredu slovenski. Stipendistov imela je gimnazija 12, vojake 3. Maturantov bilo je letos 8; zrelostno preskušnjo prebilo jih je 6, vsi hoté študirati jus; dva sta pala za dva meseca. Dijaška imena so v obče pravilno pisana.

— (Na Triglavu.) Piše se nam: Pohod na Triglav izvršila sta Ljubljancina g. Alojzij Kremžar in njegova sestra gospodična Ana. Odpotovala sta namreč 16. t. m. ob 1 uri popoldne iz Dovjega z vodnikom Šimnom Pintarjem in dospela sta tisti dan ob 7 uri zvečer v zavetno kočjo, kjer so vsi trije prenočili. Druzega dne ob 3 1/2 uri odrinili so dalje proti vrhu velikana, kamor so ob 7 uri

srečno dospeli. Pot je bil jako trudapoln, kajti onda je še mnogo snega, pot večinoma ledena vsled deževnega vremena, ali prestani trud bil je vreden krásnega izgleda, jutro je bilo čisto in razširila se je čudapolna panorama ob obnožji. Po eno uro trajajočem občudovanju vrnili so se z velikana k zavetnej koči in od tod v Dovje nazaj.

— (Imenovanje.) Polkovni zdravnik dr. Josip Unterlugauer, Slovenec iz Novega mesta, je postal okrajni zdravnik v Banjevluki.

— (Dragoljubci. Zbirka poučnih pripovedek slovenske mladine. Nabrajal in spisal Ivan Tomšič, učitelj na c. kr. vladnici v Ljubljani. Zvezek I.) — Tako se zove najnovejša 94 strani debela knjižica, s katero je ustanovljena knjižnica za našo šolsko mladino. Mi to novo podvzetje pozdravljamo z veseljem, ter želimo, da bi vsi prijatelji slovenske mladine, posebno pa naša čestita duhovščina in gosp. učitelji obilo segali po ličnej knjižici, ki ima v sebi 41 različnih, podučno zabavnih sestavkov za našo mladino. Knjižica je trdo vezana v platenem hrbtu in se dobiva pri knjižarji J. Giontiniju, pa tudi pri „Vrtčevem uredništvu“, v Lingerjevih ulicah št. 1, po 45 kr. — „Dragoljubci“ so dobro došli ravno zdaj, ko so šolska darila po ministerskem ukazu zopet pripuščena. Mi želimo novemu podvzetju najboljši uspeh!

— (Tatinska druhal) je pri sv. Roprtu nad Laškim vlomila v hiše in odnesla obleke, platna in denarjev v vrednosti 250 goldinarjev.

— (Pod težek voz) z deskami naložen je prišel Andrej Ratej blizu Oplotnic v konjiškem okraji; konji so mirno stali celo noč, posestnika pa so mrtvega našli drugo jutro.

— (Z žveplenkami igrali) sta 2 deklici v listnjaku in ogenj zanetili, ki je celo kajžo materi Mariji Golobovej v Zbelovskem vrhu celjskega okraja pokončal.

— (Tolovaji v Spodnjem Dravburgu) so posestnico Marijo Hudelistovo zaklali in njeno imetje pobrali.

— (V Dravo skočila) je Borlskega grajščaka mlada hišina in utonila.

— (Bogate premogove jame) so baje našli v Ponikvi blizu železniške postaje. G. Götter iz Gradca jih je navrtal.

— (Nesrečno z možnarji streljal) je v Makolah na sv. Telovo posestnik Fr. Štefan. Nabiti možnar je sprožil krčmarju J. Mohoriču v hrbet in ga tako poškodil, da je nesrečnik moral umreti zapustivši ženo s tremi otročiči.

Razne vesti.

* (Letina po Evropi) sploh letos nij dobra in vsled tega bodo posamezne dežele morale preskrbeti se bolj z žitom za leto 1879 do 1880, in sicer bode potrebovala Francija 38 milijonov hektolitrov, Anglija 40, Italija 6, Španija 8, Nizozemlje 4, Švajca 2, skupaj okoli 72 metričnih centov. Od teh bodo mogle dati severno ameriške zedinjene države 50 milijonov metr. centov pšenice; Chili, Indija, Avstralija, podunavske kneževine, Egipt in Rusija pa 20 milijonov. Cena pšenice gre hitro kvišku. V Novem Jorku je meseca aprila stala 1 dolar 10 centov, a 9. julija uže 15 centov več. Krompir je na Angleškem letos prav slab, in se dober plačuje po 6 do 10 š. cent.

* (Nihilistiški agitatorji na Ruskem) Sodnijska preiskava o nekakem uporuh kmetov v Čigirinskem okrogu gubernije Kijevske pokazala so zanimivo, kakšni agitatorji

ljudstvo hujskajo in kako. Glavni agitator je nekov Leib Deutsch, ki se imenuje „komisar revolucionarne vlade“ in je judovske vere. Ta agitator klatil se je, in njegovi tovariši več let po Čigirinskem okraju in klical nevedni ljud v imenu Boga in cesarja na krvavi upor. Lagal se je, da je cesar takrat, ko jih je osvobodil od suženjstva in jim razdelil zemlje, vse drugače ukazal, kakor so uradniki objavili. Kmeta da so proti cesarjevi volji njegovi in sovražniki ljudstva prevarili, zato pak zdaj vladar zahteva, naj prime prebivalstvo za orožje, ter varuje sebe in cesarja. To basen so tajno pripovedovali ti agitatorji kmetom, ki so se takoj k njim pridružili. In zdaj je kmet kmeta ščuval. Da bi pak šla stvar bolj gotovo, moral je vsakdo Deutschu priseči, da bo brezpogojno ubogal in agitatorjev ne izdal, na kar je bila smrt določena. Deutsch je imel takov uspeh, da se je 8 občin in 19 vasi krvavo spuntalo. Upor so bili potem zadušili in mnogo se jih je prišlo. Ti so rekli, da so se hoteli za cesarja boriti, kateremu nevarnost preti.

* (Nesreča na morji.) Iz Zadra v Dalmaciji se telegrafira 16. julija: Denes se je vtopila pri Kastelaustvi neka barka. Osem ljudij je utonilo, mej temi tudi vojak lovec z vojaško pošto in denarjem.

* (Zmrznil meseca julija.) Iz Hohenelbe poročajo se: Zadnjih 14 dni je bil posebno po hribih takov mraz, ker je zmirom snežilo, ali je pa šla toča, da je v Keilbaudenu nekov hrihovec — zmrznil.

* (Mlekárstvo v Ameriki.) Lord Derby je angleškim kmetom svetoval, naj se bolj pečajo z mlekarstvom in tako uredé to, kakor Amerikani, ki delajo surovo maslo in sir v fabrikah z mašinami. Ta obrtnost je v severu Amerike čisto nova, in se zdaj združuje več naseljencev ali „farmerjev“ skupaj, da napravijo „faktorijo“ za izdelovanje surovega masla in sira, ali pak si jo kakšen bogat živinorejec sam osnuje. In ker se sira in surovega masla tam mnogo pridela, zato tudi cena silno pada. Tedaj pak so tudi v Kilburnu na Angleškem tri take mašine za predelavanje mleka postavili, in v par urah potem, ko so krave bile pomolzene, pride iz teh mašin popolnem za razpošiljanje pripraven „puter“ ali surovo maslo ven. Poleg tega pa ostane še mleko, kateremu se je vzelo maščobo, in ki je tudi potem dobro še za hrano; trdi se tudi, da tako mleko posebno ugaja teletom.

Smrti v Ljubljani.

15. julija: Jožef Oblak, postrešček sin, 4 1/2 m., v Vodniških ulicah št. 6, vsled božjasti. — Franc Merluzzi, sin hišnega posestnika, 15 m., v krojaških ulicah št. 6, vsled difteritis.

16. julija: Marija Pance, hišnega gospodarja hči, 22 let, Krakovski nasip šte. 14, vsled pljučne tuberkuloze.

17. julija: Meta Krigelj, dninarica, 81 let, na Marije Terezije cesti št. 1, vsled starosti.

V drželnej bolnici:

12. julija: Ana Smolej, delavka, 40 l. — Franca Egid, gostaška, 57 l.

15. julija: Marija Holzman, čevljarja vdova, 49 l., vsled pljučne tuberkuloze. — Jarnej Janec, delavec, 33 l., vsled pljučne tuberkuloze. — Janez Jakop, gostac, 79 l., vsled marazma.

16. julija: Marija Gostivec, šivilja, 23 l., vsled pljučne tuberkuloze. — Jarnej Erzar, gostac, 62 let, vsled pljučnega pokaženja. — Janez Bonač, delavec, 60 l., vsled vnetice trebušne kožice.

17. julija: Martin Jančar, gostac, 74 l.

18. julija: Janez Klopčič, gostac, 44 let, vsled pljučne tuberkuloze. — Pavlina Trček, uradnika vdova, 67 l., vsled fëbra.

Tujci.

18. julija:

— **Polak:** Polak, Hohn iz Dunaja. — Weiner iz Gradca.

— **Hališ:** Murgel iz Kranja. — Refchel iz Dunaja. — Weizl iz Trsta. — Reiner iz Kočevja. — Verderber iz Gradca. — Stein, Seidl iz Dunaja. — Dreossi iz Pulja.

Pri bavarskem dvoru: Urbanec iz Ptuja.

Nove vozne liste

za železnice

prav po nizkeji ceni priporoča

„Národna tiskarna“ v Ljubljani.

Dunajska borza 19. julija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	67	gld.	—
Enotni drž. dolg v srebru . . .	68	"	20
Zlata renta . . .	78	"	70
1860 drž. posojilo . . .	126	"	50
Akcije narodne banke . . .	829	"	—
Kreditne akcije . . .	272	"	60
London . . .	115	"	75
Srebro . . .	—	"	—
Napol. . .	9	"	20
O. kr. cekini . . .	5	"	49
Državne marke . . .	56	"	70

Poslano.

Ker mi nij mogoče — pri sedanjih goriških narodnih razmerah — ponujeno mi uredništvo lista „Soče“ prevzeti, zahvaljujem se pristrčno častitim gospodom lastnikom za izkazano mi zaupanje!

Ob enem sem pa vedno pripravljen, žrtvovati svojo duševno malenkost listu, če pride ta v pošteno-narodne, pa domače roke.

To sem želel objaviti, da se mi ne bode od kake strani kaj očitalo.

Odličnim spoštovanjem

(324)

Tone Ferfila.

Javna zahvala.

Za presrečno sočutje pri prerane smrti naše preljube hčere, oziroma sestre

Minke Pance,

za obilni sprevod njen, za daritev lepih ven-
cev se najtopleje zahvaljujemo vsem sorod-
nikom, prijateljem in znancem.

V Ljubljani, dne 19. julija 1879.

(325)

Žalujoča rodbina.

Lepe in po ceni

klobuke in čepke,

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledališnih
ulic. (283—5)

Umeteljne zobé in zobovja

postavlja, ne da bi bolelo in za žvečiti popolnoma
pripravno, po najnovejšem umetniškem načinu, in
zobne operacije izvršuje z omotenjem z gazom za
smejanje (305—4)

zdravnik za zobé **A. Paichel,**

poleg Hrdeckijevega mostu v 1. nadstropju.

Kilovi

dobé na frankovano vprašanje zastoj direktno ali
pa tudi po sledečji firmi natančen navod za rabo
o popolnem neškodljivej **trebušnej žavbi za
kilove** od **Gottl. Sturzeneggerja v Herisau**
(**Svajca**). Istej je priroženih množica izvrstnih sprič-
eval in zahvalnih pisem popolnem ozdravljenih.
Pošilja se v vse dežele. Cena žavbi a. v. gld. 3.20
jeden lonec. Dobiva se v deželnej lekarni **E. Bir-
schitz-a v Ljubljani.** (312—2)

Rudokopi

s pogodbiščino in **pomočniki** dobé takoj dela v
Lepavina-Sokolovačkem premogokopu. Delavci, ki
iščejo dela, obrnejo naj se do rudarskega oskrbni-
štva štajersko-hrvatskega rudokopa za svetli premog
v Lepavini, pošta Sokolovac na Hrvatskem.

Rudokopi so na Zagrebško-Zakanyjskej že-
leznici. (317—3)

Rudarski oskrbnik: **Gabrijel Podeschwa.**

Gospodu **Bogoljubu Kordiku,**

lekarnarju v Slovenjem Gradu.

Vaša blagorodnost!

Na vašo željo potrjuje vam s tem predstojni-
štvo okrajnega društva zdravnikov v Mariboru, da je
več članov imenovanega društva vaš

sirup od željeza

pri chlorozi (bledici) in slabosti po hudih boleznih
na odraslih in otrocih z dobrim vspehom poskusilo,
in da je zaradi okusa primešanega jabelko-kislega
željeza izvrsten. (322—2)

Za okrajno društvo zdravnikov v Mariboru:

Dr. Rajmund Grögl,
zapisnikar.

Dr. Artur Mali,
predstojnik.

Zalogo v Ljubljani imajo bratje Krisper.
Cena jedne sklenice gld. 1, s pošto gld. 1.20.

Epilepsijo (božjast)

zdravi pismeno specijalni zdravnik **dr.
Killisch** v Dresden-u (Neustadt). Naj-
večje izkustvo, ker je zdravil uže v črez
11.000 slučajih. (156—10)

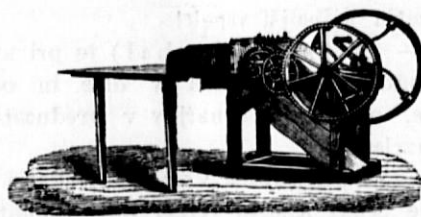
Poljedelske mašine

in sicer:

(323—1)

mlatilnice ročne in z gonjačem (Göppl) za 1—8 konjskih ali volovskih
močij, **mašine za čiščenje žita,** za **turšico lušiti, škoporeznice,**
reporeznice in trombe za gnojnico i. t. d. i. t. d.

Najnovejši in zdatno izboljšanega izdelka

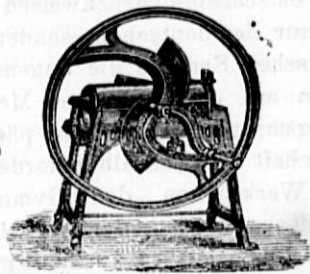

Ročna mlatilnica.

po

znižanih cenah

pri

Škoporeznica.

JOH. G. WINKLER-ju,

prodaja železnine

v Ljubljani,

pred **Križanki.**

Ilustrirani cenilniki se pošljejo brezplačno in prosti poštnine.

Glavno zalogo naturnih rudninskih vodâ

ima

Peter Lassnik

v Ljubljani.

Uže 23 let obstoječa trgovina z rudninskimi vodâmi daje ne
samo sanitatnemu uradu, nego tudi vsakemu izmej p. n. naročnikov
izvirne fakture na razpolaganje, da se vsakdo lahko sam preveri,
da so sklenice napolnene s pravimi in frišnimi zdolaj imenovanimi
studenci, ter prosi za mnogoštevilno obiskavanje, obljubljaajo točno
postrežbo.

Adelaidin studenec, Bilinska kislâ voda, Hebska (Eger) Fran-
ceva voda, slani studenec in travniški studenec, Emski Viktori-
studenec, Emski hrenčeki, Friedrichshallina grenka voda, Franc Josipov
grenki vir; Gleichbergski Konstantinov studenec, Sv. Ivana vir,
Klavzenski jekleni vir in Gleichbergška slanica; Giesshublerska
kislâ voda, Halska jedna voda; Karlsbadška mlinska, gradska voda
in vrelec; Marienbadška krizka voda, Prehlavska kislâ voda, Bilnaska
grenka voda, Pirmonška jeklena voda, Rodanjska kislâ voda, Ra-
koczy-grenka voda, Recoaro-jeklena voda, Rogatska kislâ voda, Rimski
studenec (Koroška kislina), Ofenski Viktoriâ studenec, Saldschützka
grenka voda, Selterzerjeva voda, Ščavniska kislina, Sv. Lovrencija
jeklena kislina, Wilhelmov studenec Kronthalski, Karlsbadška vrelska
sol, Marienbadška sol in Halska jedna sol. (275—8)

Bergerjevo medicinično milo iz smole (Theerseife),

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se na **Avstro-Ogerskem,**
Francoskem, Nemškem, Holandskem, v Švici in na Rumun-
skem itd. uže 10 let s sijajnim vspehom zoper

izpuščaje na životu vsake vrste,

kakor zoper vsako nečistost na polti,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljivo hraste,
tolstni tok, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rudeč nos,
ozebljino, potenje nog, in zoper vse zunanje otročje bolezni na glavi.
Vrh tega se še vsakemu priporoča kot polt čistoe sredstvo za umivanje.

Cena jednega kosa z navodom kako se rabi 35 kr.

Bergerjevó milo iz smole ima 40% koncent. smole iz lesa,
je skrbno narejena ter se stvarno od vsega družega mila iz smole, ki
se v trgovini nahaja, razlikuje.

Da se prekanjenju izogne,

zahteva naj se v lekarnah

določno

Bergerjevo milo
iz smole,

ter naj se pazi na **zeleni**
zavitek in tukaj pona-
tisneno **varstveno**
marko.

Jedini zastopnik za domače in tuje dežele:

lekarnar **G. Hell v Opavu.**

Glavna zaloga za Ljubljano v lekarnah **J. Swoboda** in **G.
Piccoli;** potem v lekarnah **Idriji,** v **Novem mestu** pri **Berg-
mannu;** v **Radovljici** pri **Aleks. Robleku;** v **Kranji** pri
Savniku in v **Kameniku.** (317—15)